

NYHETSBREV FRÅN FÖRENINGARSARKIVEN I STOCKHOLMS LÄN

NR 3 OKTOBER 2001

Kansliets adress är: Föreningarsarkiven i Stockholms län
c/o Stockholms stadsarkiv
Box 22063
104 22 Stockholm
Tel. 08 508 283 42, fax 08 508 283 01
www.foreningsarkiven.a.se

Arkivföreståndare
Kerstin Söderman, tel. 08 508 283 42, e-post kerstin.soderman@ssa.stockholm.se

Ordförande
Uno Sköld, tel. 08 511 742 52, e-post uno.skold@mbox301.swipnet.se

Vice ordförande
Harald Haapala, tel. 08 550 238 89, e-post harald.haapala@sodertalje.se

Arkivens dag 2001 Lördagen den 10 november

Nu är det återigen dags för årets begivenhet i arkivsammanhang. Då får man visa upp sina arkivsamlingar och verksamheter som annars brukar pågå i det tysta, bakom kulisserna. Vilket bra sätt att göra reklam för den verksamhet som ligger en varmt om hjärtat!

Årets tema "KÄRLEK TILL..." är en samnordisk produktion, d.v.s. Sverige, Norge och Danmark håller för första gången arkivens dag på samma datum och med samma tema. "Kärlek till..." kan innefatta väldigt mycket eller oerhört lite. "Kärlek till fotboll", "Kärlek till fosterlandet", "Kärlek till partiet", "Kärlek till min hund, katt eller orm", "Kärleksbrev" o.s.v. o.s.v. Min egen institution, Stockholms stadsarkiv, har valt att köra "Kärlek till staden" som tema för i år. Programmet är ett samarbete mellan stadsarkivet och Föreningsarkiven i Stockholms län. Ett föredrag ska i år hållas av Martin Stugart om ämnet August Blanche i Stockholm. Återkommande inslag som visningar av arkivmagasinen, speciella Arkivens Dagpriser på försäljning av litteratur och andra produkter, visning av gamla journalfilmer från Stockholm samt kaffeservering med vad som hör därtill gör att stämningen brukar bli mycket trevlig under dagen. Det viktiga för oss är att försöka hitta bra samarbetspartners för dagen - i vårt fall för att få draghjälp med besökssiffror och nya målgrupper. I annat fall kan det vara motiverat med ett samarbete mellan t.ex. den lokala släktforskarföreningen eller hembygdsföreningen inte bara för den gemensamma grunden i studien av historia utan även för att bli ett stöd i bemanningen under dagen.

Alla föreningar i Stockholms län med arkiv, samlingar eller verksamheter som kan visas, SLUTEN UPP på Arkivens Dag den 10 november 2001! Uppmanar:

*Kurt Larson
Stockholms stadsarkiv*

Ta gärna kontakt med någon av de regionala kontaktpersonerna i Stockholms län.

Kurt Larson
Stockholms stadsarkiv
Tel: 08 508 283 49

kurt.larson@ssa.stockholm.se

Hans Riben
Musikmuseet
Tel: 08 519 554 68

hans.riben@musikmuseet.se

Program som skall vara med på den nationella hemsidan skall skickas till:

maria.larsson@skanearkiv.swipnet.se

Adressen till hemsidan är: www.ra.se/arkivensdag

Gå gärna in och titta på den danska hemsidan för Arkivens dag: www.lokalarkiver.dk/arkivdag

Vallentuna Folkrörelsearkiv

Under de år vi haft "Arkivens dag" har Vallentuna folkrörelsearkiv deltagit. Vi har gjort det i samarbete med Vallentuna kommun. Mellan kl 13 och 15 har kommunens arkiv hållits öppet för allmänheten. Intressanta handlingar för allmänheten har i förväg plockats fram på ett bord. På begäran har även andra handlingar tagits fram och det har varit kommunala handlingar som ej varit sekretessbelagda och det har varit handlingar ur föreningsarkivet. Senaste året berättade några föreningsledare om de handlingar de hade i arkivet. Vi har haft förtroendet att svara för denna aktivitet helt med personal från folkrörelsearkivet. Dock skall sägas att några från styrelsen har en bakgrund som kommunala tjänstemän och som politiker.

Reklam för vår "Arkivens dag" har vi gjort i den lokala pressen och genom affischer. Vi har inte haft en stor tillströmning till "Arkivens dag" men besökarna har varit mycket intresserade och uppskattat att få ta del av äldre kommunala och föreningsars handlingar. I arkivet finns de äldre sockenhandlingarna och även en del andra rariteter bevarade. Får jag rekommendera såväl kommunala arkiv

som andra arkiv att passa på tillfället att visa upp sitt arkiv för allmänheten på "Arkivens dag" den 10 november. Detta är ett lämpligt tillfälle och det kommer att uppskattas av besökarna.

Uno Sköld

Ordförande i Vallentuna folkrörelsearkiv

Sollentuna kommunarkiv

Den 10 november 2001 blir det för fjärde gången i rad som Arkivens Dag arrangeras runt om i landet. Sollentuna kommunarkiv har haft öppet hus vid alla tidigare tillfällen och kommer att ha så också i år. Vårt koncept är enkelt, men som det har visat sig också vinnande. Vi har haft omkring 150 besökare vid varje tillfälle. Kanske kan "Sollentunamodellen" tjäna som inspiration för andra arkiv. Klart är i alla fall att det inte krävs något fullspäckat och märkvärdigt program för att Arkivens Dag ska bli en framgång.

Sollentuna kommunarkiv håller öppet hus kl. 10.00-15.00. På programmet står filmvisning, kaffeservering, godis, tipstävling samt "utställning" av dokument från fem århundraden. Vi är ju så lyckligt lottade att vi har handlingar ända från 1500-talet i vårt arkiv.

Visningen av de s.k. Sollentunafilmerna, inspelade på 1940- och 1950-talen, är nog det populäraste inslaget under dagen. Filmerna finns på video, så det är bara för oss att låna en TV och frigöra en hörna där det får plats med några rader stolar. Sedan får filmerna gå nonstop. Några skålar med godis står utplacerade här och där. I foajén till arkivet har vi ordnat med en kaffevagn och några kaffebord. Här får besökarna servera sig själva. Anslag talar om att det är förbjudet att ta med sig kaffet in i arkivet.

Det finns ganska mycket att titta på i vårt kommunarkiv, även när det inte är Arkivens Dag. Vi har fotografier och gamla kartor och affischer på väggarna. I några montrar har vi alltid utställt några av arkivets skatter, pergamentsbrev och andra riktigt gamla och vackra dokument. Utöver detta brukar vi lägga fram några gamla fotoalbum och pressklippssamlingar som besökarna får bläddra i. Detta blygsamma arrangemang brukar räcka mycket långt. Folk kan gå runt i timtal. Ofta kommer besökarna i samspråk med varandra om minnen från det gamla Sollentuna. Många av våra besökare har direkta önskemål om vad man vill titta på. Skolbetyg, kartor och fotografier från särskilda områden står alltid högt på önskelistan. I den mån det är möjligt plockas efterfrågat material fram under dagen. Om önskemålet kräver en större insats från vår sida, får besökaren skriva ned frågan på en särskild blankett. Vi högprioriterar sedan dessa frågor under de närmaste dagarna. Första året hade vi gjort en utställning som stod uppställd i Sollentuna centrum veckan innan evenemanget. Utställningen berättade på ett skämtsamt sätt om vad kommunarkivet har att erbjuda. De två senaste åren har vi haft tipstävlingar på plats i kommunarkivet. Det kan t.ex. gå ut på att känna igen gamla Sollentunamiljöer. Vi kommer även i år att satsa på en tipstävling som bygger på gamla bilder. Priset i tävlingen är någon av de böcker som kommunen gett ut om kommunens historia. De böcker som finns säljs dessutom under dagen till kraftigt rabatterade priser. Märkvärdigare än så här är inte våra arrangemang på Arkivens Dag. En viktig väg till framgång, kanske den viktigaste, har jag inte nämnt än. Det jag tänker på är att man måste göra god reklam för dagen. Vår erfarenhet är att det är lokal-tidningen som är den främsta informationskällan för våra besökare. Där måste det finnas en annons, samt helst också en beskrivande artikel. För att underlätta för tidningen, och därmed också öka chanserna för att de uppmärksammar evenemanget, kan man skriva ett utkast till artikel själv och skicka över.

Annika Holmberg

Kommunarkivarie

Seminarium om PUL

I samband med seminariet om Personuppgiftslagen presenterar vi en kort presentation av lagen skriven av Per Matsson som skall lära oss mera på höstens medlemsträff 13 november. Låt er inte avskräckas att anmäla er till seminariet på grund av att lagen är krånglig och att det kanske låter tråkigt. Per Matsson har en förmåga att presentera denna lag på ett sätt som gör att man inte har tråkigt en sekund. Dessutom är han kunnig i ämnet!

Kerstin Söderman

Personuppgiftslagen, en kort presentation

Personuppgiftslagen trädde i full kraft den 1 oktober 2001, då Datalagen samtidigt upphörde att gälla. Personuppgiftslagen, PUL, har som syfte att skydda enskilda individers personliga integritet mot kränkning. Den omfattar betydligt mer än Datalagen genom att den täcker all automatiserad behandling, dvs behandling som sker med stöd av dator, och viss manuell behandling, såsom register som är strukturerade och sökbara utifrån minst två kriterier.

Den som bestämmer hur behandling skall ske kallas personuppgiftsansvarig. I en förening är normalt styrelsen personuppgiftsansvarig. Det är den personuppgiftsansvarige som skall se till att behandling sker utifrån PUL:s regler.

PUL säger bl a att personuppgifter skall tas bort när de inte längre behöver behandlas för sitt ursprungliga ändamål. En förening får dock behandla personuppgifter för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål och därmed även bevara personuppgifter under längre tid än lagen medger.

I lagen slås fast när behandling är tillåten och vilka typer av uppgifter som normalt inte får behandlas. Där framgår även att den personuppgiftsansvarige på lämpligt sätt skall informera de personer som registreras. En organisation som tar emot arkiv för förvaring har även en skyldighet att på förfrågan lämna information om hur personuppgifter i mottagna arkiv har behandlats.

Normalt skall man anmäla till Datainspektionen vilka behandlingar av personuppgifter som finns. Från anmälningsskyldigheten finns vissa undantag.

Lagen talar också om under vilka omständigheter man får publicera personuppgifter på Internet.

Om uppgifter har behandlats i strid med lagen föreligger ett strikt skadeståndskrav om någon hävdar att den blivit kränkt av behandlingen. Uppsåtliga brott mot lagen kan ge böter eller upp till två års fängelse. För att undvika att personuppgifter behandlas på ett felaktigt sätt är det viktigt att man har baskunskaper om PUL.

Inom en förening skall finnas en förteckning över behandlingar av personuppgifter och där skall finnas någon som kan svara på frågor om behandlingen.

*Per Matsson
JurArk AB*